

**Положення
про Порядок звільнення земельних ділянок,
що зайняті без правових підстав та належать до комунальної
власності територіальної громади міста Хуст**

Загальні Положення

Статтею 14 Конституції України передбачено, що земля є основним національним багатством, що перебуває під особливою охороною держави. Право власності на землю гарантується. Це право набувається і реалізується громадянами, юридичними особами та державою виключно відповідно до закону.

При цьому ст. 144 Конституції України встановлено, що матеріальною і фінансовою основою місцевого самоврядування є рухоме і нерухоме майно, доходи місцевих бюджетів, інші кошти, земля, природні ресурси, що є у власності територіальних громад сіл, селищ, міст, районів у містах, а також об'єкти їхньої спільної власності, що перебувають в управлінні районних і обласних рад.

Умови, підстави та порядок набуття та реалізації права на землю регламентовано земельним законодавством України.

Згідно зі ст. 125 Земельного кодексу України право власності та право постійного користування на земельну ділянку виникає після одержання її власником або користувачем документа, що посвідчує право власності чи право постійного користування земельною ділянкою, та його державної реєстрації. Право на оренду земельної ділянки виникає після укладення договору оренди і його державної реєстрації. Приступати до використання земельної ділянки до встановлення її меж у натурі (на місцевості), одержання документа, що посвідчує право на неї, та державної реєстрації забороняється.

Статтею 126 Земельного кодексу України передбачено, що право власності на земельну ділянку і право постійного користування земельною ділянкою посвідчується державними актами. Форми державних актів затверджуються Кабінетом Міністрів України. Право оренди землі оформляється договором, який реєструється відповідно до закону.

Однак, на території міста Хуст існують непоодинокі випадки порушення наведених принципів, зокрема, самовільне захоплення (зайняття) та використання земельних ділянок без належних правових підстав. Такі факти істотно порушують гарантовані матеріально-фінансові основи місцевого самоврядування, а також вимоги земельного та містобудівного законодавства. Враховуючи специфіку вказаних порушень, їх масовість та очевидний протиправний характер, вказані обставини змушують власника землі діяти адекватно по відношенню до вказаних порушень, захищаючи таким чином інтереси територіальної громади.

Згідно з ч. 1 ст. 16 та ч. 1 ст. 20 Цивільно кодексу України кожна особа має право на захист свого цивільного права у разі його порушення, невизнання або оспорювання. Право на захист особа здійснює на свій розсуд.

Ухвалюючи дане рішення міська рада керується ст. 19 Цивільного кодексу України, якою передбачено, що особа має право на самозахист свого цивільного права та права іншої особи від порушень і протиправних посягань. Самозахистом є застосування особою засобів протидії, які не заборонені законом та не суперечать моральним засадам суспільства. Способи самозахисту мають відповідати змісту права, що порушене, характеру дій, якими воно порушене, а також наслідкам, що спричинені цим порушенням. Способи самозахисту можуть обиратися самою особою чи встановлюватися договором або актами цивільного законодавства.

2. Порядок звільнення земельних ділянок, що зайняті без правових підстав та належать до комунальної власності територіальної громади міста Хуст

Звільнення зайнятих земельних ділянок проводиться за рішенням виконавчого комітету міської ради. Підготовка проектів вказаних рішень здійснюється відділом архітектури і містобудування виконавчого комітету або відділом земельних відносин виконавчого комітету міської ради на підставі приписів, протоколів або постанов інспекції Держархбудконтролю або Облдержземінспекції відповідно, що підтверджують використання земельної ділянки без правових підстав.

Управління, що здійснювало підготовку відповідного проекту рішення, доводить до відома зацікавлених осіб зміст даного рішення та забезпечує його опублікування в газеті «Вісник Хустщини».

Звільнення земельних ділянок, зайнятих без правових підстав, здійснюється в місячний термін з моменту прийняття вказаного рішення особами, що використовують земельні ділянки без правових підстав.

У разі невиконання особами, що використовують земельну ділянку без правових підстав, рішень виконавчого комітету міської ради про звільнення таких земельних ділянок, його виконання покладається на управління комунального господарства міськвиконкому. З метою виконання вказаних рішень міськвиконкому управління комунального господарства залучає представників комунальних підприємств, підрядні організації, відповідних спеціалістів тощо. Управління комунального господарства повідомляє зацікавлених осіб про дату та час проведення заходів по звільненню земельної ділянки.

Виконання рішення виконавчого комітету міської ради здійснюється управлінням комунального господарства в десятиденний термін з моменту спливу строку, передбаченого для добровільного усунення порушень особами, що використовують земельну ділянку без правових підстав.

Після проведення заходів щодо звільнення земельних ділянок, зайнятих без правових підстав, управлінням комунального господарства виконавчого комітету міської ради складається відповідний акт (про звільнення земельної ділянки; про повернення будівельних матеріалів або іншого майна, що залишилось після звільнення земельної ділянки, особі уповноваженій на їх отримання; про відмову особи, що використовували земельну ділянку без правових підстав, отримати будівельні матеріали або інше майно, що залишилось після звільнення земельної ділянки; про взяття на відповідальне

зберігання будівельних матеріалів або іншого майна, що залишилось після звільнення земельної ділянки тощо), який підписується особами, залученими до звільнення земельних ділянок, зайнятих без правових підстав.

Для забезпечення звільнення земельних ділянок, зайнятих без правових підстав, в міському бюджеті щорічно передбачаються необхідні кошти.

3. Порядок врегулювання майнових питань після звільнення самовільно захоплених (зайнятих) земельних ділянок.

В ході проведення робіт по звільненню земельних ділянок, зайнятих без правових підстав, відділом комунального господарства складається кошторис понесених витрат, який є підставою для пред'явлення вимог до осіб, що використовували земельну ділянку без правових підстав, про стягнення таких коштів.

Будівельні матеріали або інше майно, що залишаться після звільнення земельних ділянок, зайнятих без правових підстав, підлягають поверненню особі, що використовували земельну ділянку без правових підстав, або беруться управлінням комунального господарства міськвиконкому на відповідальне зберігання.

Особі, що використовували земельні ділянки без правових підстав, яким підлягають поверненню будівельні матеріали або інше майно, що залишиться після звільнення таких земельних ділянок, зобов'язані оплатити понесені відділом комунального господарства витрати по звільненню земельних ділянок, зайнятих без правових підстав, та витрати по зберіганню вказаного майна.

Управління комунального господарства не пізніше наступного дня після вжиття заходів щодо звільнення земельних ділянок, зайнятих без правових підстав, повідомляє осіб, що використовували земельні ділянки без правових підстав, про вжиті заходи, порядок відшкодування збитків та повернення майна.

Будівельні матеріали або інше майно, що залишилось після звільнення земельних ділянок, зайнятих без правових підстав, не підлягають поверненню до моменту сплати витрат, вказаних вище, та підлягають збереженню.

Витрати по звільненню земельних ділянок, зайнятих без правових підстав, та витрати по зберіганню майна, що залишиться після звільнення таких земельних ділянок, повинні бути сплачені особами, що використовували земельні ділянки без правових підстав, на протязі тридцяти днів з моменту повідомлення про звільнення земельної ділянки.

Витрати по звільненню земельних ділянок, зайнятих без правових підстав, та витрати по зберіганню майна, що залишиться після звільнення таких земельних ділянок, можуть бути відшкодовані шляхом реалізації майна, що залишиться після звільнення таких земельних ділянок, в порядку реалізації стягнення на заставне майно.

Секретар ради

В.Ерфан